

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Uitsluitend via e-mail:

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Woo behandelaar

M 06 [redacted]
[redacted]@minjenv.nl

Ons kenmerk
5133689

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 11 januari 2024

Onderwerp Eerste deelbesluit op uw Woo-verzoek inzake interlandelijke adopties
uit Indonesië uit de jaren 70/80

Geachte [redacted],

In uw verzoek van 2 oktober 2023, door mij ontvangen op 4 oktober 2023, heeft u mij gevraagd informatie openbaar te maken over de bestuurlijke gang van zaken in Nederland omtrent interlandelijke adopties uit Indonesië. U verzoekt mij de volgende documenten openbaar te maken:

1. Alle documenten die afkomstig zijn van, verstuurd zijn aan of betrekking hebben op Stichting BANND vanaf het moment dat zij werd opgericht (in 1971 of 1973) tot het moment waarop Stichting BANND ophield te bestaan (in 1995), waaronder ook eventuele inspectiebezoeken of onderzoeken die betrekking hadden op de Stichting. Ik wil u daarbij uitdrukkelijk verzoeken om u met betrekking tot deze documenten niet te beperken tot stukken die op de activiteiten van Stichting in Indonesië zien, doch alle stukken die betrekking hebben op deze stichting aan mij te sturen.
2. Verslagen van gesprekken die in 1974 en 1975 onder leiding van de heer Hylkema, directeur van de Afdeling Kinderbescherming van het Ministerie van Justitie, plaatsvonden, om eenheid in adoptiebemiddeling te krijgen ter voorkoming van misstanden;
3. Correspondentie of andere documenten van oktober 1978 waaruit blijkt dat het Bureau Interlandelijke Adoptie (BIA) contact had met de Kinderbescherming over een medewerker van de Nederlandse ambassade in Indonesië die werkzaam was voor meerdere adoptiebemiddelaars;
4. Een brief van 28 november 1977 van de directeur van het Bureau Interlandelijke Adoptie (BIA) aan de Raad voor de Kinderbescherming, waarin hij schrijft over een medewerker van de Nederlandse ambassade in Jakarta die tevens als lokaal contactpersoon assisteerde bij adoptiebemiddelingen;
5. Een brief van 3 februari 1978 van de Amsterdamse Raad voor de Kinderbescherming aan het Ministerie van Justitie over de toename van illegale buitenlandse adopties waarbij een afstandsverklaring of plaatselijk adoptievonniss ontbreekt;
6. Een nota van de Directie Vreemdelingenzaken van het Ministerie van Justitie aan het Hoofd van de Afdeling Verblijfsregelingen van 4 april 1978 over adoptiedocumenten van adopties waarbij bovengenoemde ambassademedewerker betrokken was;

7. Een brief van 27 september 1978 van de Stichting Overzeese Contacten (SOC) aan het Ministerie van Justitie, over problemen die de SOC met de Indonesische autoriteiten ondervond bij het verkrijgen van uitreisdocumenten voor kinderen;
8. Documenten waaruit blijkt dat een medewerker van de Nederlandse ambassade in Indonesië in verband werd gebracht met kinderhandel, waaronder in ieder geval een brief van 21 juni 1979 van het bestuur van Stichting Flash aan het Ministerie van Justitie;
9. Documenten van (vóór) 24 augustus 1979 die betrekking hebben op de melding van een Nederlandse verpleegster aan (de Afdeling Voorlichting van) het Ministerie van Justitie over mogelijke misstanden rondom interlandelijke adopties vanuit Indonesië;
10. Een verslag van een gesprek van het Hoofd van de Directie Kinderbescherming met de directeur van BIA van 28 augustus 1979, waaruit blijkt dat de Indonesische overheid poogde de hoeveelheid Nederlandse bemiddelaars betrokken bij adoptie uit Indonesië en de misstanden die daarmee gepaard gingen in te perken;
11. Een brief aan het Hoofd Directie Vreemdelingenzaken van 7 oktober 1979, met als titel of onderwerp: 'Toelating stateloos adoptiekind';
12. Een interne nota van het Ministerie van Justitie van 9 november 1981 over de tijdelijke adoptiestop van Indonesië.
13. Een of meerdere brieven van 25 augustus 1979 aan adoptiebemiddelaar Flash, het Openbaar Ministerie en/of het Ministerie van Justitie, Waarin een mannelijke ontwikkelingswerker van de Gereformeerde Kerk op Irian Jaya bericht over mogelijke misstanden rondom interlandelijke adopties vanuit Indonesië, meer in het bijzonder adopties vanaf Irian Jaya waarbij bemiddelaar Flash betrokken is;
14. Een verslag van een gesprek van 31 augustus 1979 tussen de Directie Kinderbescherming van het Ministerie van Justitie en een verpleegster, over mogelijke misstanden bij internationale adoptie uit Indonesië;
15. Concept-nota opgesteld naar aanleiding van een artikel in Trouw in augustus 1979 over mogelijke misstanden rondom interlandelijke adopties vanuit Indonesië, ter beantwoording van Kamervragen over die misstanden, gesteld door dhr. Nijpels van de WD op 30 augustus 1979.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Datum
11 januari 2024

Ons kenmerk
5133689

Op 12 oktober 2023 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag neemt dan vier weken, omdat het verzoek zo ingewikkeld is, dat het niet lukt daar binnen vier weken inhoudelijk op te reageren en ik hiervoor twee weken extra nodig zou hebben.

Op 17 november 2023 heeft u mij via een mailbericht in gebreke gesteld en verzocht om alsnog binnen twee weken een besluit te nemen.

Op 28 november 2023 heeft een medewerker van mijn ministerie contact met u opgenomen. Daarbij is aangegeven dat de zoekslag naar documenten erg stroef verloopt, omdat de documenten waar u om vraagt handmatig gezocht moeten worden in de papieren archieven van mijn ministerie. Daarbij is met u afgesproken dat u zo snel mogelijk een deelbesluit op punten 10, 12, 13, 14 en 15 van uw verzoek kunt verwachten.

Met excuses voor de langere behandelduur, doe ik u hierbij uw besluit over de punten 10, 12, 13, 14 en 15 van uw verzoek toekomen.

1. Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo). De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1 bij deze brief.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

2. Inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw verzoek is gezocht in de papieren archieven van mijn ministerie. In uw verzoek vraagt u om specifieke documenten, deze documenten zijn aangetroffen.

Datum
11 januari 2024

Ons kenmerk
5133689

De documenten zijn genoemd in de inventarislijst in bijlage 2 bij deze brief. In deze brief wordt vanaf nu verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat ik per document heb besloten en waarom ik dit heb besloten.

De Woo is niet van toepassing op documenten die al openbaar zijn. Een aantal documenten is reeds openbaar en staat op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Op de inventarislijst staat ook aangegeven waar u deze documenten kunt vinden.

3. Zienswijzen

In de brief van 29 november 2023 (kenmerk: 5070911) heb ik u laten weten dat de betrokken belanghebbenden zijn gevraagd hun mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie.

De meningen van de betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

4. Besluit

Ik heb besloten een aantal documenten met de door u gevraagde informatie (gedeeltelijk) openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven of het volledig openbaar, deels openbaar, reeds openbaar dan wel niet openbaar wordt gemaakt en eventueel welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" onder vijf van deze brief.

5. Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is. Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak. In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

Relatieve uitzonderingsgronden

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij (bepaalde passages uit) bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan (ook) persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om, openbaarmaking op grond van de Woo.

Een gedeelte van de onderhavige documenten zijn in een besluit in 2019 op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (gedeeltelijk) al geopenbaard.¹ In dat besluit zijn de namen en functienamen van sommige betrokkenen vrijgegeven. Het document met nummer 1, dat in het besluit van 2019 gedeeltelijk (één van de twee pagina's) is geweigerd, heeft bij de herziening in dit besluit tot een dilemma geleid. Door de toegenomen transparantie over overheidshandelen wordt deze uitzonderingsgrond met de Wet open overheid namelijk anders toegepast. De namen en functienamen van betrokkenen worden op grond van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer niet meer geopenbaard. In dit kader heeft een belanghebbende in de zienswijzeprocedure mij alsnog verzocht om de namen in het gehele document niet te openbaren. Deze zienswijze kan ik niet overnemen, omdat ik geen informatie kan weigeren die reeds in een eerder besluit is geopenbaard. Uit

¹ Zie hiervoor het sitearchief van de Rijksoverheid: [Sitearchief - Rijksoverheid](#). Hier kunt u het besluit vinden door naar "Wob-verzoek adoptie Indonesië 1974-1984" te zoeken met behulp van de zoekbox in de grijze balk aan de linkerkant van het scherm.

het document blijkt dat er uitspraken worden gedaan over, onder andere, de beschuldigingen aan het adres van de voormalige voorzitter van de Stichting Flash. Deze uitspraken kunnen, wegens het feit dat in het besluit van 2019 de namen en functienamen van betrokkenen zijn vrijgegeven, worden herleid aan deze personen. Gezien het lange tijdsverloop, de maatschappelijke aandacht en het belang omtrent het onderwerp (misstanden rondom) interlandelijke adoptie, het feit dat de in opspraak geraakte Stichting Flash en haar voorzitter destijds veel in de publiciteit zijn gekomen en het feit dat de voorzitter van deze stichting niet meer in leven is, heb ik besloten om de uitspraken van de betrokkenen vrij te geven en de rest van het document geanonimiseerd openbaar te maken.

Op deze manier kom ik ook enigszins de zienswijze van de belanghebbende tegemoet. Ik houd hierbij rekening ermee dat het niet geheel uit te sluiten is dat de informatie die wel openbaar wordt alsnog herleidbaar is; met het oog op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen en diens nabestaanden ben ik ertoe gehouden om dat wel zo veel mogelijk te voorkomen.

Daarnaast heb ik, in het kader van goede dienstverlening, het besluit van 2019 opgenomen als bijlage. In bijlage 3 kunt u dit besluit terugvinden.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in geanonimiseerde vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit of hiermee hebben ingestemd vinden dat de informatie wel herleidbaar is tot hen. Ik acht het in dit geval in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de persoonlijke beleidsopvattingen, ook gezien het lange tijdsverloop, in diverse documenten toch openbaar te maken. Daarbij overweeg ik dat interlandelijke adopties onderwerp zijn van groot politiek en maatschappelijk debat. Daarom acht ik het van belang dat zoveel mogelijk inzicht daarover te geven en de geuite persoonlijke beleidsopvattingen geanonimiseerd vrij te geven.

6. Wijze van openbaarmaking en publicatie

Eenvoudige openbaarmaking

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief de documenten digitaal aan u toegezonden.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Datum
11 januari 2024

Ons kenmerk
5133689

Uitgestelde openbaarmaking (art 4.4, vijfde lid Woo)

Ik verwacht dat een betrokken belanghebbende het mogelijk niet eens is met de openbaarmaking van het document met nummer 0001. De belanghebbende krijgt de komende twee weken de gelegenheid om de openbaarmaking van deze informatie tegen te houden. Dit kan de belanghebbende doen door bezwaar te maken en door daarnaast de rechter door middel van een voorlopige voorziening te vragen dit besluit tot openbaarmaking te schorsen. Om die reden kies ik ervoor om het toesturen en publiceren van het document met twee weken uit te stellen.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Datum
11 januari 2024

Ons kenmerk
5133689

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Afschrift aan belanghebbenden

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die rechtsboven in deze brief is vermeld aan de hand van de tevens daarbij vermelde contactgegevens. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo>.

Hoogachtend,
de Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

J.L.M. Janse
MT-lid Juridische en Internationale Zaken

Tegen dit besluit kan iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar berust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister voor Rechtsbescherming, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 1.1

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Artikel 2.1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

document: een door een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, opgemaakt of ontvangen schriftelijk stuk of ander geheel van vastgelegde gegevens dat naar zijn aard verband houdt met de publieke taak van dat orgaan, die persoon of dat college;

milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;

Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

publieke informatie: informatie neergelegd in documenten die berusten bij een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, of informatie die krachtens artikel 2.3 door een bestuursorgaan kan worden gevorderd.

Artikel 2.5

Bij de toepassing van deze wet wordt uitgegaan van het algemeen belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische samenleving.

Artikel 4.1

1. Eenieder kan een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. In het laatste geval beslist het verantwoordelijke bestuursorgaan op het verzoek.

2. Een verzoek kan mondeling of schriftelijk worden ingediend en kan elektronisch worden verzonden op de door het bestuursorgaan aangegeven wijze.

3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.

4. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de aangelegenheid of het daarop betrekking hebbende document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.

5. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan binnen twee weken na ontvangst van het verzoek de verzoeker om het verzoek te preciseren en is het de verzoeker daarbij behulpzaam.

6. Het bestuursorgaan kan besluiten een verzoek niet te behandelen, indien de verzoeker niet meewerkt aan een verzoek tot precisering als bedoeld het vijfde lid. In afwijking van artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt het besluit om het verzoek niet te behandelen aan de verzoeker bekendgemaakt binnen twee weken nadat het verzoek is gepreciseerd of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

7. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5.

Artikel 4.2a

Indien een voldoende gespecificeerd verzoek zodanig omvangrijk is dat niet binnen de termijn van artikel 4.4, eerste lid, kan worden beslist, treedt het bestuursorgaan voor het einde van die termijn in overleg met de verzoeker over de prioritering van de afhandeling van het verzoek. Het bestuursorgaan verstrekt de gevraagde documenten zo veel mogelijk in de door de verzoeker gewenste volgorde.

Artikel 4.4

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.

2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste twee weken verdagen, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de informatie een verlenging rechtvaardigt. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.

3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker meedeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot en met de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.

5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daartegen heeft, in welk geval de informatie wordt verstrekt twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt. Indien wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt de openbaarmaking opgeschort totdat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan of het verzoek is ingetrokken.

6. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken die rechtstreeks betrekking heeft op een derde of die van een derde afkomstig is, deelt het bestuursorgaan dit besluit gelijktijdig mede aan deze derde.

Artikel 4.5

1. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie in de door verzoeker verzochte vorm of, indien dit redelijkerwijs niet gevergd kan worden, met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.4, derde lid.

2. Indien de informatie reeds in een voor de verzoeker gemakkelijk toegankelijke vorm voor het publiek beschikbaar is, wijst het bestuursorgaan de verzoeker daarop.

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
- e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
- g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
- i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.

4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de

geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieuinformatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.

7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 5.2

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Artikel 5.3

Bij een verzoek om informatie die ouder is dan vijf jaar motiveert het bestuursorgaan bij een weigering van die informatie waarom de in artikel 5.1, tweede of vijfde lid, of artikel 5.2 bedoelde belangen ondanks het tijdsverloop zwaarder wegen dan het algemeen belang van openbaarheid.

Artikel 5.5

1. Onverminderd het elders bij wet bepaalde, verstrekt een bestuursorgaan iedere natuurlijke of rechtspersoon op diens verzoek de op de verzoeker betrekking hebbende in documenten neergelegde informatie, tenzij een in artikel 5.1, eerste lid, onderdelen a, b en c, alsmede d en e, voor zover betrekking hebbend op derden, genoemd belang aan de orde is of een in artikel 5.1, tweede of vijfde lid, of artikel 5.2 genoemd belang zwaarder weegt dan het belang van de verzoeker bij toegang tot op hem betrekking hebbende informatie. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de aangelegenheid of het daarop betrekking hebbende document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een verzoek met betrekking tot gegevens ten aanzien van een overleden echtgenoot, geregistreerd partner, kind of ouder van de verzoeker, tenzij een schriftelijke wilsverklaring van de overledene aan de verstrekking in de weg staat.

3. Het bestuursorgaan draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de verzoeker.
4. Het bestuursorgaan kan aan de verstrekking voorwaarden verbinden ter bescherming van een van de belangen, genoemd in de artikelen 5.1 en 5.2, tenzij de gevraagde informatie met toepassing van de artikelen 5.1 en 5.2 openbaar voor eenieder zou zijn.

Artikel 5.6

1. Het bestuursorgaan kan, in geval informatie ingevolge de artikelen 5.1 en 5.2 niet openbaar gemaakt kan worden, besluiten de informatie uitsluitend aan de verzoeker te verstrekken, indien er klemmende redenen zijn om de verzoeker niettegenstaande de toepasselijke uitzonderingsgrond of -gronden de gevraagde informatie niet te onthouden.
2. Het eerste lid vindt slechts toepassing voor zover dit niet in strijd is met een toepasselijke geheimhoudingsplicht.
3. Het bestuursorgaan kan aan de verstrekking voorwaarden verbinden ter bescherming van een van de belangen, genoemd in de artikelen 5.1 en 5.2.

Artikel 5.7

1. Een bestuursorgaan kan ten behoeve van historisch, statistisch, wetenschappelijk of journalistiek onderzoek toegang bieden tot informatie:
 - a. die ingevolge de artikelen 5.1 en 5.2 niet openbaar gemaakt kan worden; of
 - b. waarvan de vaststelling of deze informatie ingevolge de artikelen 5.1 en 5.2 openbaar gemaakt kan worden een onevenredige inspanning vergt.
2. Het bestuursorgaan kan aan het verlenen van toegang voorwaarden verbinden.
3. De toegang tot informatie overeenkomstig het eerste lid wordt in ieder geval verleend onder de voorwaarde dat degene aan wie toegang wordt verleend, de verkregen informatie niet verder verspreidt zonder voorafgaand besluit van het bestuursorgaan waarin de informatie met toepassing van de artikelen 5.1 en 5.2 openbaar gemaakt wordt.

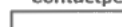
> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Portefeuille Juridische en
Internationale Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Ons kenmerk
2383554

Bijlagen
Inventarislijsten

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 8 januari 2019
Onderwerp Wob-verzoek adoptie Indonesië 1974-1984

Geachte

Bij brief van 9 juni 2018 heeft u bij mijn ministerie een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Uw verzoek heeft betrekking op documenten die zien op adopties vanuit Indonesië tussen 1974 en 1984.

Daarnaast en meer specifiek verzoekt u om openbaarmaking van:

1. Documenten die inzage geven in signalen rondom misstanden in adopties van baby's en kinderen uit Indonesië;
2. communicatie over deze signalen tussen mijn ministerie en andere (overheids)instanties en adviescommissies in Nederland;
3. documenten die inzage geven in het aantal baby's en kinderen dat op de onder punt 1 omschreven wijze naar Nederland is gekomen gedurende voornoemde periode;
4. documenten die inzage geven in contacten met de (aspirant)adoptieouders over de 30 baby's die door de in 1979 in Indonesië opgerolde criminele bende zouden zijn ontvoerd en vervolgens naar Nederland zijn overgebracht;
5. communicatie over arrestaties in Indonesië vanwege verdenking van babyhandel;
6. documenten die inzage geven in mogelijke betrokkenheid van Nederlandse - of Indonesische actoren zoals adoptiebemiddelaars adoptiebureaus of van zogenoemde zelfdoeners bij eventuele adoptiemisstanden;
7. documenten waarin tot uiting komt welke handelingen er zijn verricht vanuit mijn ministerie om de onder punt 1 genoemde signalen te onderzoeken, of vragen te stellen hierover aan (overheids)instanties en andere actoren;
8. communicatie over de adoptiestop van kinderen uit Indonesië tussen mijn ministerie en (overheids)instanties of andere actoren.

Per brief is op 21 juni 2018 de ontvangst van uw verzoek bevestigd en met vier weken verdaagd. Op 9 juli 2018 heeft een medewerker van mijn ministerie, mevrouw u gemaild dat ik niet binnen deze periode aan uw verzoek kan voldoen. Bij brief van 27 september 2018 heeft u mij in gebreke gesteld

wegens het niet tijdig beslissen op uw verzoek. Daarna heeft u geregeld gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot de behandeling van dit Wob-verzoek met een medewerker van mijn ministerie, de heer , laatstelijk op 28 november 2011.

Inleidende opmerking

Informatie die recent bij de behandeling van een vergelijkbaar Wob-verzoek naar boven is gekomen heeft mij doen besluiten tot het instellen van een externe onderzoekscommissie naar interlandelijke adopties uit het verleden.

Belangrijkste onderzoeksvraag is wat de feitelijke gang van zaken is geweest en wat de rol van de Nederlandse overheid daarbij was. Daarbij is het van belang om te weten of het ging om actief handelen van overheidsfunctionarissen, dan wel om medeweten van de overheid. En indien sprake blijkt te zijn van betrokkenheid van de Nederlandse overheid bij misstanden, moet bekeken worden of die betrokkenheid structureel of incidenteel van aard was. Primair zal gekeken worden naar de landen waarvan betrokkenen ons gewezen hebben op signalen van mogelijke misstanden in het verleden, te weten Brazilië, Colombia, Indonesië, Sri Lanka en Bangladesh, met als startpunt Brazilië. Voor meer informatie verwijs ik u naar mijn brief aan de Tweede Kamer van 6 december 2018.¹

Ik zal u over het verloop van het onderzoek nader berichten.

Thans beslis ik op uw Wob-verzoek.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 15 documenten aangetroffen, waarvan 9 nog niet openbaar gemaakt waren. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Zienswijzen

Ik heb geconstateerd dat er een aantal derde belanghebbenden is dat bij de openbaarmaking van de documenten onder de reikwijdte van uw verzoek valt. Deze belanghebbenden zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek te voldoen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in documenten met nummers 8, 9, 12 en 14 gedeeltelijk openbaar te maken. Ik heb besloten om de documenten met nummers 3, 5, 6, 10, en 13 in het geheel niet te openbaren. Documenten met nummers 1, 2, 4, 7, 11 en 15 zijn al openbaar en vallen dus niet onder de reikwijdte van de Wob. Om u van dienst te zijn, doe ik u van de reeds openbare documenten een kopie toekomen.

¹ TK, 2018 – 2019, 31 265, nr. 66.

Bijlage 3

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat is gebaat met bij de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. In de documenten met nummer 3, 5, 6, 8 - 10, 12 - 14 staan persoonsgegevens.

In een deel van documenten staan namen opgenomen van medewerkers van adoptieorganisaties Flash en BIA (dit betreft de documenten met nummer 3, 8, 9, 10 en 12). Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Namen zijn immers persoonsgegevens en het betreft hier geen medewerkers die reeds uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden. Gelet op het voorgaande heb ik uit deze documenten de namen van deze personen verwijderd en aangemerkt met '10.2.e'.

Namen van de betrokken ambtenaren van het ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming die niet reeds uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden, heb ik eveneens onleesbaar gemaakt. Hierbij is het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. Gelet hierop heb ik de namen van de betrokken ambtenaren, voor zover deze gelet op hun functie niet in het openbaar treden, tevens verwijderd uit de documenten 9 en 10 en aangemerkt met '10.2e'.

Daarnaast heb ik besloten de documenten met nummers 3, 5, 6, 10 en 13 in het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer in het geheel niet

Bijlage 3

openbaar te maken. De documenten bestaan uit aan mij overgelegde correspondentie tussen een particulier die zorgen had over specifieke adopties en de reactie van Flash daarop richting deze particulier. Ook bevatten de documenten verklaringen van particulieren in een onderzoek uitgevoerd door medewerkers van mijn ministerie naar meldingen over incidenten met betrekking tot interlandelijke adoptie. Informatie in deze documenten is, ook bij het uitsluitend verwijderen van de persoonsgegevens, herleidbaar tot de daarin genoemde personen.

Met het openbaar maken van alle hiervoor genoemde persoonsgegevens zou inbreuk worden gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de bij deze aangelegenheid betrokken personen, aangezien het algemeen belang van openbaarheid reeds wordt gediend met het openbaar maken van de acties die van overheidswege zijn ondernomen naar aanleiding van de meldingen - en geuite zorgen over deze adopties, alsmede wat de bevindingen daarbij waren.

Onevenredige benadeling

Openbaarmaking van documenten met nummers 3, 5, 6, 10 en 13 zou bovendien de bij de meldingen en verklaringen betrokken personen en de Staat onevenredig kunnen benadelen. In deze documenten staan vertrouwelijk bedoelde mededelingen opgenomen van particulieren aan medewerkers van mijn ministerie. Openbaarmaking van deze vertrouwelijk bedoelde mededelingen zou zowel de particulieren als mijn ministerie onevenredig benadelen. Aan de particulieren die hebben meegewerkt aan het onderzoek naar gemelde adopties uit Indonesië is expliciet de toezegging gedaan dat met hun verklaringen vertrouwelijk omgegaan zou worden. Derhalve mochten zij er vanuit gaan dat deze toezegging gestand zou worden gedaan. Indien hun uitslatingen thans alsnog voor een ieder openbaar worden gemaakt, schaadt dit de geloofwaardigheid van mijn ministerie en lopen de particulieren het risico dat zij daarop buiten hun professionele leven om zullen worden aangesproken.

Bovendien bestaat het risico dat particulieren in de toekomst minder snel geneigd zullen zijn bepaalde voor de overheid belangrijke informatie te verstrekken dan wel mededelingen te doen indien de door hen verzochte vertrouwelijkheid niet wordt gerespecteerd. Mijn ministerie zou daardoor eveneens onevenredig worden benadeeld, aangezien belangrijke signalen uit de samenleving mij dan niet meer bereiken.

Het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van de betrokken particulieren en mijn ministerie weegt naar mijn oordeel zwaarder dan het belang dat is gediend bij openbaarheid.

Buiten reikwijdte

Een aantal passages in het document met nummer 8 valt buiten de reikwijdte van uw verzoek en heb ik daarom onleesbaar gemaakt. In de documenten wordt aangegeven om welke passages het gaat. In deze passages gaat het om andere landen dan Indonesië of andere onderwerpen dan adoptie.

Wijze van openbaarmaking

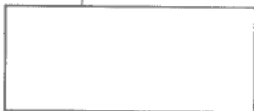
De documenten die met dit besluit (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt, treft u bijgaand in kopie aan. Deze documenten zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Bijlage 3

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

W.F. Saris
Directeur-generaal Straffen en Beschermen

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar berust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister voor Rechtsbescherming, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Bijlage 3

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wet openbaarheid van bestuur

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

(...)

- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

(...)

- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Bijlage 3

Bijlage 2 – Inventarislijst Wob Adopties Indonesië (chronologisch)

Nr.	Document	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger
1.	Kamervragen en antwoorden mbt adoptiebemiddeling 1979-1980	Reeds openbaar			
2.	Krantenartikel Vaderland 25.04.1979	Reeds openbaar			
3.	Brief Flash 04.09.1979	Niet openbaar	10.2.e 10.2.g	Flash	Particulier
4.	Krantenartikel Trouw 24.08.1979	Reeds openbaar			
5.	Brief particulier 25.08.1979	Niet openbaar	10.2.e 10.2.g	Particulier	Flash
6.	Brief particulier 25.08.1979	Niet openbaar	10.2.e 10.2.g	Particulier	OM
7.	Persbericht 27.08.1979	Reeds openbaar			
8.	Gespreksverslag minjus – BIA 28.08.1979	Gedeeltelijk Deels buiten reikwijdte	10.2.e		
9.	Gesprekverslag minjus – Flash 30.08.1979	Gedeeltelijk	10.2.e		
10.	Gespreksverslag minjus – particulier 31.08.1979	Niet openbaar	10.2.e 10.2.g		
11.	Krantenartikel Trouw 01.09.1979	Reeds openbaar			
12.	Brief Flash 04.09.1979	Gedeeltelijk	10.2.e	Flash	Minjus
13.	Brief Flash 05.09.1979	Niet openbaar	10.2.e 10.2.g	Flash	Particulier
14.	Nota minjus 20.09.1979	Gedeeltelijk	10.2.e		
15.	Nieuwsbrief BIA, datum onbekend	Reeds openbaar			

Tweede Kamer der Staten-Generaal

16. Deelen
DH 1546.

Zitting 1979-1980

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door leden van de Kamer, met de daarop door de Regering
gegeven antwoorden

47

Vragen van het lid Van de Ven (V.V.D.) over invoering van *tolgelden* op autosnelwegen in België. (Ingezonden 6 september 1979)

1

Is het de Staatssecretaris bekend, dat de Belgische Eerste Minister Martens op 20 juli jl. ter gelegenheid van de presentatie aan de pers van de ontwerp-begroting 1980 heeft medegedeeld, dat in België op de autosnelwegen een systeem van tolgelden zal worden ingevoerd en dat blijkens mededelingen van de zijde van het kabinet van de Belgische Minister van Verkeerswezen dit systeem ook zal gelden voor buitenlandse vrachtauto's en toerwagens?

2

Is de Staatssecretaris voornemens hetzij in bilateraal hetzij in multilateraal verband stappen te ondernemen om de Belgische regering te doen afzien van haar plannen in dezen?

Antwoord

Antwoord van Staatssecretaris Smit-Kroes (Verkeer en Waterstaat). (Ontvangen 1 oktober 1979)

1

Ja.

2

De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft bij zijn Belgische collega getoetst tegen de plannen te komen tot een systeem van tolheffing.

48

Vraag van het lid Nijpels (V.V.D.) over onderzoek naar de activiteiten op het gebied van *adoptie-bemiddeling* door de stichting Flash. (Ingezonden 30 augustus 1979)

Is de Staatssecretaris bereid, de resultaten van het onderzoek door de Directie Kinderbescherming naar de activiteiten van de Stichting FLASH, die zich bezighoudt met interlandelijke adoptiebemiddeling, aan de Kamer te doen toekomen?

* Zie GPD-bladen 25 augustus 1979.

Antwoord

Antwoord van Staatssecretaris Haars (Justitie). (Ontvangen 2 oktober 1979)

Naar aanleiding van perspublicaties over activiteiten van de Stichting FLASH op het gebied van interlandelijke adoptiebemiddeling, heb ik inlichtingen doen inwinnen. Er zijn daartoe gesprekken gevoerd met respectievelijk de voorzitter van het bestuur van de Stichting FLASH, de directeur van het BIA (Nederlandse Stichting voor Interlandelijke adoptie en jeugdwelzijn) en de Nederlandse verpleegster die informatie verschaftte aan het dagblad Trouw. Uit deze gesprekken en uit ter inzage ontvangen bescheiden is gebleken, dat bij notariële akte verleden te Nijmegen op 8 mei 1979 is opgericht de te Groesbeek gevestigde Stichting FLASH (Foundation Life, Adoption Service and Happiness). De stichting heeft tot doel de belangen van echtpa-

ren, die een of meer kinderen uit derde-wereldlanden willen adopteren, te behartigen en bij verwezenlijking van deze wens steun te verlenen en al hetgeen daarmee in de ruimste zin verband houdt. Deze steun bestaat uit persoonlijke en organisatorische hulp en houdt geen materiële bijdragen aan toekomstige pleegouders in.

De voorzitter van het bestuur van de stichting heeft meegedeeld onlangs tijdens een bezoek aan Indonesië, via de Evangelische Kerk te Biak in contact te zijn gekomen met enkele Indonesische gezinnen, die afstand van een kind wensten te doen. Hij heeft tijdens gesprekken met de ouders van deze kinderen de betekenis van een afstand en – mogelijke – adoptie uitvoerig besproken. Daarna is via een gerechtelijke procedure ten overstaan van de plaatselijke rechter, na verhoor van de betreffende ouders, de afstand ten aanzien van deze kinderen bij rechterlijke beslissing bevestigd. Deze kinderen verblijven thans in Nederland bij aspirant-adoptiefouders. Voor zover kon worden nagegaan hebben de perspublicaties op deze kinderen betrekking. De van de Nederlandse verpleegster verkregen gegevens omtrent het optreden van de Stichting FLASH in Nieuw-Guinea geven mij geen aanleiding tot een nader onderzoek. Uit de in de gesprekken verkregen informatie is mij niet gebleken, dat de Stichting FLASH de richtlijnen, welke gelden voor de opnemings van buitenlandse pleegkinderen met het oogmerk van adoptie hier te lande, niet in acht zou nemen.

ADOPTIEBUREAU

★ Directeur Van Deth: kans op be-roerde fouten...

'Ouders in Nieuw-Guinea zijn misleid'

Van een onzer verslaggevers

GROESBEEK – De directie kinderbescherming van het ministerie van justitie stelt een onderzoek in naar de rol die de stichting Flash uit Groesbeek zou hebben gespeeld in een adoptieschandaal.

Dit particuliere adoptiebureau zou kinderen uit het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea bij gezinnen in Nederland onderbrengen, terwijl de ouders menen dat zij in Nederland slechts een poos op vakantie gaan.

Brief

Justitie werd gewaarschuwd door een Nederlandse verpleegster, die een alarmerende brief van een vader uit Nieuw-Guinea kreeg. Volgens die brief zou de evangelisch-christelijke kerk in Nieuw-Guinea bemiddelen bij het afstaan van kinderen aan de stichting Flash.

Achter deze stichting gaat H. Versteeg uit Groesbeek schuil die samen met zijn vrouw al enkele jaren adoptiekinderen in huis heeft. Versteeg was tot voor kort consul van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP) en kwam in verband met zijn werk bij een internationale scheepvaartmaatschappij veelvuldig in het buitenland, waardoor hij hier en in het buitenland over veel contacten kon beschikken.

Goeder trouw

Volgens P. Hakstege uit Ermelo, voorzitter van de Consulentenbegeleidingscommissie van de NVP, die Versteeg al jaren kent, moet deze volkomen te goeder trouw hebben gehandeld.

"Dit soort dingen kan echter gebeuren wanneer, en op eigen gelegenheid kanalen en contacten gaat beheren. Onze vereniging stimuleert dan ook de zelfdoeners niet. Maar er zijn nu

Derde Wereld maar over één schip lopen, maar dat kan nu eenmaal niet. De situatie is zo dat sommige lieden niet op een stuiver kijken en via malafide praktijken heel wat dollars met een aantal nullen opstrijken".

Fouten

Van Deth kent Versteeg persoonlijk. "De man heeft sympathisanten in eigen omgeving, en heeft daarom altijd geprobeerd zelf door te gaan. Ik heb al gehoord dat hij contacten heeft waarbij onder anderen malafide advocaten een rol spelen. In zo'n situatie is het mogelijk dat er beroerde fouten worden gemaakt", aldus Van Deth.

Volgens Justitie staat nog niet vast of de Stichting Flash strafbare feiten heeft gepleegd. Het bemiddelen bij buitenlandse kinderen is geen strafbaar feit. In beginsel moet men toestemming van de minister van justitie hebben. Wanneer een kind eenmaal hier is, wordt door de rechtbank uitgesproken of het kind geadopteerd kan worden. Dat gebeurt meestal als er geen indicatie is dat er iets verkeerd is gebeurd."

Zelf actie

BIA-directeur Van Deth is echter van mening dat met geld alle officiële papieren te koop zijn in andere landen, waardoor je in Nederland nooit de zekerheid hebt dat er geen kwalijke praktijken zijn gebeurd.

De directie kinderbescherming van justitie is nu nog in het stadium dat er informatie over Versteeg worden ingewonnen. Mocht de klacht van de verpleegster, dat er inderdaad

Vrees voor

★ De staking in de vleeswarenindustrie gaf de dames van Coveco in Twello de gelegenheid een extra bekertje koffie te drinken.

vervolg van pagina 1

De Voedingsbonden FNV spelen de hoordrol in het geheel. De Voedingsbond CNV was eerst voor f 40 gulden bruto per week extra vanaf 1 juli, inclusief alle toeslagen die al na de con-

Kabine uit b

DEN HAAG – De min raad is nog volop verwerkt de problemen bij het opsl

ke Adoptie (BIA). Directeur drs. J. van Deth zegt echter dat van de 1200 vorig jaar geplaatste buitenlandse adoptiekinderen er 500 door particulieren zijn geplaatst.

Ik heb overigens niet de indruk dat er iets niet deugt, zegt Van Deth, "maar in de huidige constructie kunnen foute dingen gebeuren. Justitie zegt: "Laat het in die landen van de

elk geval zelf tot actie moeten overgaan".

"Als het allemaal klopt", zegt Van Deth ten slotte, "is het een heel uitzonderlijk excès. Naar ons gevoel gaat het bijna altijd wel goed en verantwoord.

Het meest beroerde is nog dat alle legale adoptie-ouders en -kinderen in Nederland zich de dupe kunnen gaan voelen van een dergelijk schandaal."

Doordat aan de zijn wi meegeeg secreta Voeding

Als de al wordt vleeswa worden. gemeen eniging Vleeswa verwacht kosten in hammen, lijke dus, berekend de varker mogelijk ken.

Uni
vo
met
ruz
goe

GRONING
versiteit Gi
L.M., die in
gevangenis
deeld wege
groot aantal
prenten uit
versiteitsbibl
koopsom van
len.

De goedere
tatie in M.'s
zijn genomen
gen in de t
theek. In vee
herkomst niet
omdat M. ook
sen diefstalle
oude boeken
die niet meer t
ren. Ook verk
deel van zijn
bovendien me
het bepalen v
van de spullen.

Na het uitzitt
eiste M. zijn eig
op van de unive
universiteit nie
kon aantonen
eigendom van
waren, bepaald
de in beslag ge
dan M.'s eigen
universiteit wis
minne te schik
50.000 gulden uit
deren worden
opbrengst gaat
sitatebibliotheek
De schade die
door de diefstal

het weer

zonnig	mist	19 temperaturen	luchtdruk in millibaren
oorklanning	hagel	warmtefront	hoge-drukgebied
bewolking	sneeuw	kou-front	lage-drukgebied
regen	onweer	windrichting	verplaatsingsrichting

DE BILT - Het vrij koude weer duurt ook in het weekeinde voort. Vandaag zullen de perioden met zon wat langduriger zijn dan gisteren, en het aantal buien kleiner.

De depressie die gisteren voor de regen- en onweersbuien heeft gezorgd, trok gisteravond langs de Waddeneilanden richting Oostzee. Vandaag zal een zwakke rug van hoge luchtdruk over ons land trekken. Omdat de lucht nog steeds onstabiel van opbouw is, zullen ook vandaag nog buien tot ontwikkeling komen. Zij zullen echter plaatselijk zijn, vooral ook omdat de wind zwak zal zijn.

Gisteren kwam de temperatuur nergens hoger dan 16 à 17 graden. Omdat de perioden met zon langduriger zullen zijn, kan het vanmiddag 18 à 19 graden

lijken tot gevolg hebben. Het zal duidelijk zijn dat het zuiden van het land daar de meeste kans op heeft.

Het vrij koude weer met buien reikt nu tot en met de Alpen en de Pyreneeën. Ten zuiden van die bergketen is het nog warm en in het algemeen zonnig. In Italië en vooral op de Balkan zullen echter in het weekeinde onweersbuien voorkomen.

DEN HAAG - "De natuur, onze grote dokter" is de naam van een nieuw, drie-maandelijks blad, dat sinds gisteren op de Nederlandse markt is verschenen. Het wordt samengesteld door de "Nederlandse Stichting voor acupunctuur, andere additieve geneeswijzen en

37STE JAARGANG NR 10932 — VRIJDAG 24 AUGUSTUS 1979

Trouw

Bewolking

Het verweer bewolkt met enkele regen- of onweersbuien. Matige zuidwesten wind, lokaal vrij krachtig. Middagtemperaturen rond zeventien graden.

Morgent en overmorgen: Aanhoudend wisselvallig en middagtemperaturen omstreeks zeventien graden.
Morgen zon op/onder 08.38 - 20.45
maan op/onder 09.20 - 21.51

HET WEER

Wilt u 1,2 miljoen potentiële vakantiegangers in onze bereiken? Zet uw advertentie in onze speciale vrijdagse vakantierubriek

NEEM HET ER VAN

LOSSE NUMMERS 60 CENT

Verwarring over 'vakantiereisje' Kinderen Nieuw-Guinea dupe adoptieschandaal

gestuurd om ze daar te waarschuwen.

...koffie is. Ik hoop dat mijn wens...

...slachtoffer te worden van een nieuw adoptiebureau, speelt in deze affaire een hoofdrol.

...sport:

Voor drie kinderen is die al te laat gekomen. Mevrouw Verstegen ont- kent niet dat er inmiddels een aantal kinderen uit Nieuw-Guinea in ons land is gearriveerd en bij pleegouders ondergebracht. Ouders die een kind willen adopteren en de officiële weg bewandelen moeten gemiddeld een jaar of vier wachten. De stichting "Flash" levert naar zij vertelt binnen drie maanden een kind.

• Vervolg op pag. 3, kol. 7

Vliegen duurder op 1 september

SCHIPHOL (ANP) — Staatssecre- taris Smit-Kroes van verkeer en water- staat heeft een aantal tariefsverho- gingen in de luchtvaart goedgekeurd. Deze gaan op 1 september in.

Vliegen van Schiphol naar Engeland, Ierland, de Scandinavische landen, West-Duitsland en Parijs wordt ruim zes procent duurder hoewel de KLM een verhoging van tien procent had gevraagd.

Vluchten naar de overige Europese bestemmingen gaan met tien procent in prijs omhoog. Voor vluchten naar het Midden Oosten moet de passagier negen procent meer neertellen (met uitzondering van Israël: 15 procent) en vluchten naar de Verenigde Staten worden — afhankelijk van de bestem- ming — 5,5 tot 15 procent duurder. Vluchten naar Canada met 12 per- cent meer gevraagd worden.

Ook de vrachttarieven door de lucht gaan per 1 september omhoog. Reden voor de duurdere vliegprizen is de gestegen brandstofprijs.

ADVERTENTIE

Nieuwbouw-herenhuizen te koop in

...slachtoffer te worden van een nieuw adoptiebureau, speelt in deze affaire een hoofdrol.

De zaak is openbaar geworden, door een brief die een verpleger, verbon- den aan het ziekenhuis op Blak, 11 augustus aan een bevriende relatie in Nederland stuurde. In deze brief, die woensdag arriveerde, schrijft hij dat Silpa, zijn op 9 november 1975 gebo- ren dochtertje (zij is de jongste van zes kinderen), op een lijst is geplaatst, waarop al de namen van zo'n honderd kinderen staan die binnengekomen naar Nederland zullen reizen.

De Evangelisch-Christelijke Kerk op Blak zou volgens de brief bemiddelen bij het zetten van namen op de lijst. Inmiddels, zo was de toestand ten- minste op 11 augustus, zijn drie kin- deren al naar Nederland vertrokken.

Onze zeggsvrouwe, een Nederlandse verpleegster, die zelf jarenlang op Nieuw-Guinea heeft gewerkt, werd naar ze ons vertelt door de brief met een gealarmeerd. "Ik krijg er de in- druk uit dat de ouders van Silpa denken dat hun dochtertje voor een

terug meer.

Dat geeft mevrouw Verstegen zelf toe. "De kinderen die naar Nederland komen zijn wezen of vrijwillig door de ouders afgestaan. Het zou ons geen enkele moeite kosten een paar hon- derd kinderen uit Indonesië naar Ne- derland te laten komen. Ze worden daar bij boesjes tegelijk aangeboden. De ouders of verzorgers smeken ons op hun knietjes of we alsnog blijft hun kindje naar Nederland willen bren- gen. Ze zien op Nieuw-Guinea geen toekomst meer voor hun kinderen en zijn dolblij als wij de verdere verzor- ging op ons willen nemen. Wij doen ons best alle betrokkenen te helpen en gelukkig te maken. Alles gaat langs de officiële weg. Wij hebben de papieren die dat illustreren."

Achter deze verklaring van mevrouw Verstegen zet onze zeggsvrouwe een groot vraagteken. "Ik ken de ouders van Silpa heel goed. Zij zullen nooit afstand van een kind doen. De nood- zaak daartoe is trouwens niet aanwe- zig, want volgens de Nederlandse wet- grippen verkeren zij in goede doen. Het grootste probleem is dat hun kin- deren groot te worden in het land. Ze moeten daarom vals zijn voorge- licht. Dat is de enige manier waar- door zij er toe gebracht zouden kun- nen worden hun dochtertje op het vliegtuig naar Nederland te zetten. Ik heb meteen een brief naar Blak

...slachtoffer te worden van een nieuw adoptiebureau, speelt in deze affaire een hoofdrol.

...slachtoffer te worden van een nieuw adoptiebureau, speelt in deze affaire een hoofdrol.

10.2.e

A
BINN 5 ANP 24-8-79 1055 1988 OD BT

JUSTITIE ONDERZOEKT PRAKTIJKEN PARTICULIER ADOPTIEBUREAUTJE

DEN HAAG -- DE DIRECTIE KINDERBESCHERMING VAN HET MINISTERIE VAN JUSTITIE ONDERZOEKT DE WERKWIJZE VAN EEN PARTICULIER ADOPTIEBUREAU IN GROESBEEK BIJ NIJMEGEN, DAT OP ONTOELAATBARE WIJZE KINDEREN UIT NIEUW-GUINEA NAAR NEDERLAND ZOU HALEN. JUSTITIE IS OP DEZE ZAAK GEWEZEN DOOR EEN NEDERLANDSE VERPLEEGSTER, DIE JAREN OP NIEUW-GUINEA HEEFT GEWERKT. VOLGENS DEZE VERPLEEGSTER WETEN DE OUDERS OP NIEUW-GUINEA NIET DAT HUN KINDEREN IN NEDERLAND WORDEN GADOPTEERD EN NIET MEER TERUGKEREN. TENMINSTE DRIE KINDEREN ZOUDEN HIERVAN REEDS HET SLACHTOFFER ZIJN GEHORDEN.

VORIG JAAR WERDEN IN ONS LAND 1.200 BUITENLANDSE KINDEREN GADOPTEERD. ZEVENHONDERD VAN HEN KWAMEN BIJ DE PLEEGOUDERS TERECHT VIA HET ERKENDE BUREAU VOOR INTERLANDELIJKE ADOPTIE (BIA) IN DEN HAAG. DE OVERIGE VIJFHONDERD KINDEREN KWAMEN ONS LAND BINNEN DANKZIJ BEMIDDELING VAN PARTICULIERE ADOPTIEBUREAUTJES OF OP ANDERE MANIEREN.

DIRECTEUR JAN VAN DETH VAN HET BIA SCHAT HET AANTAL PARTICULIERE ADOPTIEBUREAUTJES OP TENMINSTE TIEN. MEESTAL IS HUN WERKWIJZE NIET ERG BONAFIDE, ZEGT HIJ OVER DEZE INSTELLINGEN, DIE DE KINDEREN DE LAATSTE JAREN VEEL UIT INDONESIE WEGHALEN. DAT GAAT VRIJ EENVOUDIG, OMDAT DE CONTROLE NOCH IN INDONESIE, NOCH IN EIGEN LAND ERG STRENG IS. HET BIA HEEFT ER BIJ DE OVERHEID REGELMATIG OP AANGEDRONGEN HET ADOPTEREN VAN BUITENLANDSE KINDEREN AAN STRAKKERE VOORSCHRIFTEN TE BINDEN EN PARTICULIERE BUREAUTJES HET WERK ZO GOED ALS ONMOGELIJK-TE MAKEN. -.

Verslag van het gesprek op 28.8.1979 van Mr. Joh. Visser, Hoofd Directie Kinderbescherming met Drs. J.C. van Deth (directeur v/h B.I.A.) naar aanleiding van het artikel in het dagblad "Trouw" van 24.8.1979 over een adoptieschandaal, waarin de werkwijze van de particuliere bemiddelingsorganisatie, de stichting "Flash" te Groesbeek (de heer Versteeg) aan de kaak werd gesteld en waarin door Drs. van Deth de houding van het ministerie van Justitie t.a.v. deze particuliere bemiddelaars sterk wordt becritiseerd.

Bij het gesprek zijn voorts aanwezig het B.I.A.-bestuurslid 10.2.e

10.2.e van de Directie Kinderbescherming (verslag)

Mr. Joh. Visser verzoekt het onderhoud in eerste instantie te beperken tot 2 punten:

- a) de citische opmerkingen van Drs. van Deth op het beleid van de overheid;
 - b) wat weet Drs. van Deth c.q. het B.I.A. van de Stichting "Flash".
- Voorts deelt hij mede, dat ook de heer Versteeg gehoord zal worden.

ad a) Drs. van Deth merkt op, dat hetgeen de verslaggever naar voren heeft gebracht, hoewel op sommige punten wat scherp geformuleerd, in zijn algemeenheid juist is en dat hij ook op dit punt namens het bestuur v/h B.I.A. kan spreken.

10.2.e meent, dat de particuliere bemiddeling uitgesloten zou moeten worden.

10.2.e ziet in de opmerking over het "uitsluitend op de papieren letten" door Justitie toch wel een aantijging. Wat zou er van het internationale rechtsverkeer terecht komen indien niet meer op officiële bescheiden (afstandsverklaringen e.d.) afgegaan zou kunnen worden.

Dr. Hoksbergen merkt op, dat het B.I.A. een instantie is, die kritisch staat t.a.v. de papieren en dat hij deze kritische houding bij de heer Versteeg ten zeerste betwijfelt.

Buiten reikwijdte verzoek

Verslag van het gesprek op 30-8-1979 van Mr. Joh. Visser, Hoofd van de Directie Kinderbescherming met de heer H.J.B. Versteeg, voorzitter van de particuliere bemiddelingsorganisatie voor buitenlandse adoptie, de Stichting "Flash" te Groesbeek, zulks naar aanleiding van publicaties in het dagblad "Trouw" op 24 en 29 augustus 1979, waarin de werkwijze van genoemde stichting en de Evangelische Kerk op Biak worden gecritiseerd.

Bij het gesprek zijn voorts aanwezig 10.2.e

en 10.2.e (verslag), allen van de Directie Kinderbescherming.

Mr. Joh. Visser zet uiteen, dat de heer Versteeghe is uitgenodigd om de departementsleiding te kunnen informeren omtrent:

- a) het waarheidsgehalte van de publicaties.
- b) de werkwijze van de stichting "Flash" in het algemeen.

Ter inleiding deelt 10.2.e mede, dat de in de publicaties genoemde verpleegster een zekere 10.2.e is, die behalve met hem ook nog contact met de afdeling voorlichting van het ministerie heeft gehad, doch overigens met weinig houvast biedende gegevens over de brug is gekomen.

De heer Versteeghe merkt op, dat hij deze naam in dit verband voor het eerst hoort.

Desgevraagd door Mr. Joh. Visser hoe de heer Versteeg aan zijn contacten in het voormalige Nieuw-Guinea kwam, deelt laatstgenoemde mede, dat de contacten vrij recent werden gelegd via een kennis van zijn mede-oprichter, de 10.2.e welke kennis afkomstig was uit dat land en hen in contact bracht met 10.2.e, hoofd van de eerdergenoemde Evangelische Kerk in Biak. Deze dominee zou in een brief gepleit hebben voor de overkomst naar Nederland van een tweetal jonge kinderen en melding hebben gemaakt van de onderdrukking van de Papoea's door de Indonesiërs.

Daar de heer Versteegge toch op zakenreis naar Indonesië zou gaan, bood hij aan naar Biak te reizen, teneinde te trachten deze kinderen naar Nederland te halen. Aldaar aangekomen bleken de ouders van de kinderen toch geen medewerking meer te verlenen aan hun vertrek, doch er bleken wel drie andere Papoea-kinderen van 3, 4 en 5 jaar te zijn uit een meer landwaarts gelegen kampong, waarvoor geen bestaansmogelijkheden waren. Nadat de heer Versteegge, aldus zijn verklaring, ook nog overleg had gepleegd met de heer 10.2.e, ontwikkelingswerker van de Gereformeerde Kerken, bleven de ouders

2)
 Ik heb geen contact
 hebben met de
 straat met mijn
 vader is ook op
 mijn werk in de
 de deuren in de
 kel in 1908
 mijn eigen over de
 1000 den
 gedeel of de
 hebben in de
 1918-19
 voor

bij hun voornemen tot afstand. Via een gerechtelijke procedure en een rechtszitting van vijf kwartier, welke op de heer Versteedge een serieuze indruk maakte (hij had in andere landen heel wat kortere adoptiezittingen meegemaakt) werden de drie kinderen aan hem meegegeven. Deze kinderen verblijven thans in Nederlandse adoptief-pleeggezinnen.

Op de vraag van Mr. Joh. Visser hoe de heer Versteedge aan deze gezinnen was gekomen, deelde deze mede, dat hij de adressen van een raad voor de kinderbescherming had gekregen en dat hij er derhalve van uitging, dat deze gezinnen in het bezit waren van een beginseltoestemming. Overigens verklaarde hij zich bereid zonodig de namen van de pleegouders te noemen.

voorts deelde de heer Versteedge mede, dat hij tijdens zijn verblijf in Siak door vele Papoea-ouders werd benaderd, die een kind wilden afstaan. Hij verwees hen naar het kantoor van de kerk, waar zich inmiddels al 35 ouders hadden opgegeven. De heer Versteedge sprak af met de Evangelische Christelijke Kerk, dat hij eind september nog 15 kinderen zou halen, doch het contact is sinds enige tijd verbroken.

Op de vraag van Mr. Joh. Visser hoe de heer Versteedge denkt, dat de publicaties op gang zijn gekomen, geeft deze te kennen hiromtrent volkomen in duister te tasten.

Op een meer algemene opmerking van Mr. Joh. Visser, dat het beleid van de Nederlandse overheid in dit soort situaties, waarbij ouders in grote gewetensnood komen te verkeren, toch op hulp ter plaatse is gericht, merkt de heer Versteedge op, dat vele Nederlanders geen besef hebben van de ernstige situatie in het huidige N-Irian, die sinds 1962 nog zeer is verslechterd. De Papoea's zijn een minderheidsgroepering, er is geen persvrijheid, veel soldaten zijn in het land, Papoea's vluchten naar het binnenland, kortom er is sprake van volledige onderdrukking.

Mr. Joh. Visser wijst er op, dat het verhaal van de heer Versteedge, indien dit waar zou zijn, tot grote politieke moeilijkheden met Indonesië zou kunnen leiden.

Buiten reikwijdte verzoek

Bijlage 3

-3-

Buiten reikwijdte verzoek

10.2.e

10.2.e

1862
12.

Foundation Life, Adoption, Service and Happiness

Ministerie van Justitie,
Schedeldoekshaven 100,
's-Gravenhage.
t.a.v. Drs. Visser, kamer 1502.

6562 XA Groesbeek, Holland
Albert Schweitzerstraat 8

Date, 4 september 1979.

Ref.: bv

A A N T E K E N E NV E R T R O U W E L I J K .

Geachte Heer Visser,

Wij ontvingen vandaag een brief van 10.2.e waarin hij zich verontrust uitlaat over de vermeende adoptie van vele honderden kinderen uit Irian Jaya. Alhoewel hij U ook rechtstreeks benaderd heeft, doen wij U toch een kopie van deze brief toekomen, daar wij er dan geheel zeker van zijn dat U deze brief onder ogen komt, alsmede een kopie van zijn persoonlijk briefje aan ons. Wij hebben hem direct geantwoord, waarvan wij eveneens een kopie bijsluiten.

Nogmaals willen wij benadrukken dat wij geenszins van plan zijn op groot-scheepse wijze kinderen uit Irian Jaya te halen en zeker niet zonder voldoende argumenten welke vóór adoptie stemmen.

Zoals vorige week besproken, zullen wij het zeer op prijs stellen van Uw Ministerie spoedig te vernemen wat de maatstaven zijn tot het verantwoord overwegen van adoptie. Ons inziens spelen daar geestelijke, lichamelijke- en politieke motieven een belangrijke rol.

Wij zullen met een uitspraak daaromtrent zeer geholpen zijn.

Bovendien doen wij U een kopie van het kantenartikel uit dagblad Trouw toekomen van afgelopen zaterdag, welk artikel voor zich spreekt en exact weergeeft wat onze Stichting beoogt.

Wij zullen U volledig van de "Irian Jaya affaire" op de hoogte houden en zullen het op prijs stellen als U dit van Uw kant eveneens zult willen doen.

Tot nu toe hebben wij van de Christelijk Evangelische kerk te Biak nog geen enkele reactie ontvangen, óók niet op bijgaand kopie-telegram.

Wij vertrouwen erop U met bovenstaande van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,
Stichting FLASH,

10.2.e

H. J. B. Versteeg

MINISTERIE VAN JUSTITIE

NOTA

AAN de heer mr. D. van Dijk

DATUM 20 september 1979

NUMMER 112

VAN mr. C. van Steenderen

AANT. BIJLAGEN

RUBRICERING

ONDERWERP

Kamervraag, Nijpach over "FLASH"

Behoort bij concept van

Theoretisch is zeer wel mogelijk dat iemand die opzettelijk in het buitenland een kind "ronselt" en met het oogmerk van adoptie, een en ander gedekt door een schijnadoptiezitting die met behulp van enige steekpenningen is georganiseerd en/of door via corruptie verkregen documenten, naar Nederland brengt of laat komen, zich schuldig maakt aan het misdrijf van art. 279 Sr.

Art. 279 Sr. luidt:

1. Hij die opzettelijk een minderjarige onttrekt aan het wettig over hem gesteld gezag of aan het opzicht van degene die dit desbevoegd over hem uitoefent, wordt gestraft
2. Gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren wordt opgelegd, indien list, geweld of bedreiging met geweld is gebezigd, of indien de minderjarige beneden de twaalf jaren oud is.

"Het wettig over hem gesteld gezag" kan het gezag van een buitenlandse autoriteit, c.q. ~~de~~ ouder zijn. Het lijdt immers geen twijfel dat wie hier in Nederland een buitenlands kind aan zijn ouders onttrekt het bovenomschreven misdrijf pleegt.

Uit lid 2 van art. 279 Sr. valt te lezen dat het misdrijf ook zonder enige list al kan worden gepleegd. List etc. is immers strafverzwarend.

De Nederlander die onder de omstandigheden waaronder het echtpaar

10.2.e opereert het feit pleegt lijkt mij hier vervolgbaar.

Dat onttrekken wordt immers deels in Nederland gepleegd. Voor een strafvervolgning is het dus in ieder geval in de vorm waarin het gebeuren hier wordt gepresenteerd, niet nodig dat wordt vastgesteld dat dit misdrijf van 279 Sr. in Indonesië een strafbaar feit oplevert.

~~Maar dan moet wel vaststaan dat het kind tegen de wil van de~~

Datum van ontvangst

Afdeling - verwijzing - dossier

-ouder-

ouder(s) uit hun macht is gebracht, en dat hierbij opzet aan de kant van de dader is.

In de voorliggende casuspositie is evenwel voor dit strafbare feit geen bewijs hoegenaamd aanwezig. Daar zal heel wat voor moeten worden aangedragen. Die brief van de 10.2.e bevat eigenlijk geeneens een begin van bewijs. Hoe bona fide "FLASH" is kan ik niet beoordelen (in het antwoord komt FLASH er wel bijzonder mooi uit). Misschien werkt FLASH niet helemaal zoals behoort, maar het artikel in Trouw vind ik, gezien de voorhanden gegevens, op weinig gegrond.

Geen bewijs voor enig strafbaar feit.

10.2.e

2

**bia
nieuws
brief**

jongensgezichtje naast me. Een sensatiebeluste, ongevoelige opmerking, niet de moeite van het beantwoorden waard. Dat vond de adoptiefmoeder die het ons vertelde. Wij van het BIA zijn het hartgrondig met haar eens. Maar toch is het niet iets om zonder meer aan voorbij te gaan. Want de laatste tijd hebben veel adoptiefouders last van dat soort vragen, omdat niet zo tactvolle buitenstaanders toespelingen maken, ofwel omdat de adoptiefouders zichzelf die vraag stellen.

Niet verwonderlijk overigens, na alle krante- en radioberichten in de afgelopen maanden over "kinderhandel" en andere bedenkelijke praktijken rondom adoptiekinderen.

Door deze berichten moeten we ons echter niet van de wijs laten brengen. Allereerst omdat er in die berichten nogal flink is overdreven en de bronnen in het buitenland soms onjuist en zelfs vals bleken te zijn.

In de tweede plaats, als er met 1000 kinderen niets aan de hand is en met één wel, wordt er niet geschreven dat het met die duizend zo goed gaat, maar alleen dat het met die ene mis is. Natuurlijk, dat ene zal juist je kind maar zijn! Maar we willen hiermee zeggen, dat je niet kunt generaliseren. Als mogelijkst één kind niet op correcte wijze voor adoptie beschikbaar is gekomen, mag je niet gelijk vraagtekens bij alle andere geplaatste kinderen zetten.

Ook het BIA weet, dat er malafide praktijken zijn. Dat mensen, die op zijn houthje naar het buitenland gaan, de "zelfdoeners", een groter risico lopen om van deze praktijken de dupe te worden. Dat enkele particuliere bemiddelaars niet voldoende controle hebben op hun kontaktpersonen in het buitenland. Waar mee we absoluut niet willen zeggen, dat er behalve het BIA geen andere nauwgezet werkende, betrouwbare organisaties zijn.

Nee, we redeneren omgekeerd. We zeggen tegen ouders of Raden voor de Kinderbescherming die ons om advies vragen, dat het absoluut nodig is om zoveel mogelijk waarborgen te scheppen ten aanzien van de wijze waarop de buitenlandse kontaktpersoon of -organisatie werkt, verantwoording te eisen van het bedrag dat wordt gevraagd, te weten hoe en waar het kind tijdelijk wordt opgevangen, e.d. Als die waarborgen er niet zijn, als er aarzelingen blijven, dan is het beter om op een ander contact of op een andere bemiddelende organisatie over te gaan.

Biedt het BIA zelf wel die waarborgen? Wel degelijk, menen wij. Herhaaldelijk hebben wij in het verleden aanbiedingen afgeslagen van mensen uit diverse landen, die zich aanboden

als kontaktpersonen. Ze konden of wilden onvoldoende uitleg geven over de wijze waarop ze aan kinderen kwamen of de manier waarop ze het gevraagde geldbedrag zouden besteden. Voor onze huidige kontaktpersonen en -organisaties steken we onze hand in het vuur. En niet alleen op basis van persoonlijk vertrouwen, hoewel dat zeker belangrijk is, maar ook op grond van degelijke afspraken, overeenkomsten, gespecificeerde financiële verantwoording en afspra-

ken met de autoriteiten in de landen van herkomst. Een werkwijze die ons wel eens een veelbelovend contact heeft gekost. Maar we hebben liever een zo groot mogelijke zekerheid. Absolute zekerheid is nooit te krijgen, het blijft mensenwerk.

Is uw kind ook illegaal? Nee, kunt u zeggen als uw kind via het BIA of één van de andere betrouwbare organisaties is gekomen. Wij zijn er zeker van!

Landeninformatie

Indonesië

Eind juli zult u allen met verontusting de media gevolgd hebben. Bijna iedere dag stonden er berichten in de krant die interlandelijke adoptie in het algemeen en adoptie vanuit Indonesië in het bijzonder geen goed deden.

Velen van u hebben ons gebeld met de vraag wat nu precies waar was van al dat nieuws. En de belangrijkste vraag was dan: "vindt de adoptie vanuit Indonesië nu nog doorgang of is deze gestopt?" Op de afdeling Indonesië stond de telefoon dan ook een aantal weken roodgloeiend.

Toch zullen ook heel wat mensen ons niet hebben opgebeld, die toch erg benieuwd zijn te weten of adoptie vanuit Indonesië nog plaatsvindt.

Op dit moment kunnen in Indonesië geen adoptieprocedures van Nederlandse adoptiefouders aanhangig worden gemaakt, omdat de documenten waarover de Indonesische rechters moeten beschikken om de adoptie te kunnen uitspreken, de noodzakelijke legalisaties van de Indonesische ambassade in Nederland missen.

Volgens de Indonesische ambassade zijn de legalisaties stopgezet omdat eerst een bevredigende oplossing gevonden moet worden voor de problemen rond de plaatsing van een Indonesisch kind bij een Nederlands echtpaar waarvan in de kranten breedvoerig melding is gemaakt. Uiteraard werkt het BIA hard mee aan een zo goed mogelijke oplossing. Op dit moment zijn veel kinderen en toekomstige adoptiefouders de dupe van deze situatie. Wij vinden daarom dat alle organisaties die adopties een goed hart toedragen, moeten helpen om deze gevoelige zaak tot een zo verantwoord mogelijke oplossing te brengen.

Voor het BIA is dat zeker niet zo eenvoudig omdat het een plaatsing betreft, waarvoor wij niet de bemiddeling hebben verzorgd.

Toch is van BIA-zijde op hoog niveau, zowel met autoriteiten in Indonesië als met de Indonesische

ambassade regelmatig contact over deze zaak. Wij denken binnen afzienbare tijd te weten of deze kwestie van langdurige aard is of niet.

Vanzelfsprekend zullen wij die mensen die als voorkeur Indonesië hebben opgegeven, laten weten of Indonesië voor lange tijd dicht blijft. Op dit moment is dat beslist nog niet te zeggen.

Colombia

Adoptie is in de afgelopen zomer wekenlang voorpaginanieuws geweest in Colombia. De arrestatie van een advocaat op verdenking van kindhandel heeft de bonafide adoptiehuizen, waar ons bureau mee samenwerkt, voorzichtig gemaakt en de autoriteiten genoodzaakt nieuwe maatregelen in te stellen.

Dit verklaart de vertraging in de adoptieprocedure en de langere wachttijden voor ouders, waarmee wij ook nu nog te maken hebben. Onze contacten zitten echter niet stil. Eind augustus/begin september zijn er weer kinderen aangekomen. Ook het voorstellen van nieuwe kinderen komt weer op gang.

Ecuador

In Nieuwsbrief nr. 14 van maart j.l. schreven wij dat de adoptie-procedure sinds medio 1980 aanzienlijk trager verliepen. Nu moeten wij u melden dat in deze situatie helaas nog weinig verandering is gekomen. Dit trage verloop blijkt ook uit de aankomstcijfers van de afgelopen tijd: 1e helft 1980: 6 kinderen (w.o. 1 tripling); 2e helft 1980: geen kinderen; 1e helft 1981: 2 kinderen. De afgelopen drie maanden zijn de procedures van Ecuadoriaanse zijde zelfs helemaal stopgezet. Dit gebeurde in opdracht van de Minister van Sociale Zaken, die een onderzoek had ingesteld naar adopties van kinderen door Italiaanse families. Onlangs is het sein voor de rechtbanken weer op groen gezet, maar er zijn wel een aantal nieuwe richtlijnen en eisen opgesteld. Zo is het niet denkbeeldig dat in de toekomst de overkomst van één of beide adoptiefouder(s) verplicht